

Бүхы оронудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БҮРЯДАЙ ҮНЭН

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНОЕ КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-нээ гарана № 139 (14861) 1978 оной юниин 16, пятница Сэн 2 мүнэн.

НАЙН ШАНАРТАЙ НООНОО—ГҮРЭНДӨӨ

Мал ороной оло мянган хониод жэл соо эхэн эрингөө үр дүн гаргахая байна. Энэ харын багаар колхоз, совхозуудта хонидой нооно хайшад хайрлахан.

Хонидой нооно бүхидөө 1.735 мянган эхэ хонидой, ада-180 мянган эртын хурьгадай ноонон хайшалгадаа энэмнэй эхэн хэмжээнэй хүдэлмэри гээшэ. Тэрэ а нэгдэшье адха нооно гээлтэ хоролтодо оруулхагүй, бэздэ үлөөхгүй, бүхы хүдэлмэринь эмхитгээр, шанартайгаар үнэргэхэ эрилтэ тагбидана.

СС-эй XXV съездын түүхэтэ шийдхэбэринүүдэе үзэн, республиканын хониод энэ жэлдэ эхэлшье, салгатайшье уялганууде абалан байна. Энэ жэлдэ дэ нооно худалдаха тусэбөө дүүргэхын, үлүүэн эхын тула хонин бүрнөө аданын 3,2 килограмм хайшалха абхаа хэрэгтэй. Тинхэдэ үнэргэн хоёр дугуу тухашан нооноо хүсэлдүүлхэ шухала.

Эрхэн үзэлжэлин бэрхшээлтэй, хүндэ хахагаар уялхайраашье наа, хониод абанан ба бөөлүүлхын тулөө урагшатайгаар тэмсэжэ бай-лоошье жэлдэ нёдондонойноо олон түд абтаа. Мүнөө жэлдэ абхаа, тэрнине гүрэндэ тухаша тусэбөө эхэ арга боломжнуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ гэжэ оло болоно.

Дүбжэлин олонхи колхоз, совхозуудта хонидой хайшалха томодогхонд онцгой түгээрэгдэн-дэндхи ажал эхэтэй бүхы хүдэлмэри ойлгожоруу-хай. Энэ бүгдье түргэн зуура забарилжа, бүр-бэлэн болгохо, хэрэгтэй газартан шэнээр түгээр-жа. Хушаран машина, түгээрэгдүүлшье шэ-дэ забарилжа, нэмжэ абхаа тухаша ажамнуудта көстөхникэ нэгдэлэй хүдэлмэрилгэдэ эхэ түгэ-эс аргатай.

Хонидой нооно хайшалха хүдэлмэрин шанар нэн тухайшадай мэрэгжэл шадабарилна сэхэ түдгэлдэ-дэнэ. Тинхэеэ колхоз, совхоз бүхэндэ эрэгэннээ шадше шэлэн томилхо, илангаа механизаторну-уониншодье олоор хабадуулаха байна.

Хүдэ бүридэ мэрэгжэл шадабар багатай хайша-а, ахалгаша классуудай хурагшадтай гурбан үдэ-хэйг хуралсал үнэргэжэ, тэдэндэ хонн киргаша нэгэ баруулагдаха ушартай. Тинхэ хуралсалда

ябагүй, тусхай үнэмшэлгэгүй хүнүүд энэ хүдэлмэридэ тагбидаха ёһогүй.

Хоёрдохор, нооно илгаша, шанарынь лабораторидо тодорхойлоо хэрэгтэ онсо анхарал хандуулгдаха зэргэ-тэй. Имагтал тэдэнэрэй даалгаданан ажалдаа үнэн сэдхэлхээ, оролдосотойгоор, шадабартайгаар хаядан-наал, гүрэндэ тухашадан ноононой шанар харгдаха гээшэ. Ушар нимэээ классировцигүүдэ, лаборантууде уридшалан хурган бэлдэхэ гээшэ эхэ удха шанар-тай. Заримдаа 25—30 хайшадатй пунктда орой нэгэ классировщик хүдэлдэг. Тэрэ үдэртэ 700—800 хонн-ной нооно илгашадаа эхээр эсэжэ, үдэшлэн гээшэ хү-дэлмэринь шанар булардаг гэжэ мэдэжэ ааб даа. Гэ-хэтэй хамта, нооно илгаша мэрэгжэлтэдэй ажалай түлөө-лэ гуримшуулаха, хүдэлмэринь хүндэ, харюусалга эхэ-тэй байһые хараада абхаа, түдбэрин талаар тэднине урмашуулаха.

Хонидой нооно богон болзрто хайшалжа дүүргэхын тула хайшадатй тоо олошоруудга, түргөнөөр хайша-ха онол арганууде хэрэглэдэ, пунктнуудта бүтээсэ эхэтэй түгээрэгдүүлүүдэ тодходог байна. Энэ талаар Зэдэн районий ажахнууд Эрбхи үүсэлтэ гаргадаг. Жа-шэвнэ, Ленинэй орденго бэрхэй совхоз 35—36 мян-ган хонидо 12—15 үдэртэ киргаша дүүргэдэг. Мүнөө үдэс ганса нэгэн ажахы бэшэ, харин бүхэл районүүд хонидойноо нооно 20—25 үдэртэ хайшалжа гарана бшуу. Хялгын районий «Заря» колхозойхид нёдондо бумх хонидо 8 үдэртэ, Ражуровой нэрэмжэтэ колхоз 12 үдэртэ хайшалжа түгээсэлэн жэшээтэй. Хэжнгын районий бүхы совхозууд энэ хүдэлмэри 15 үдэртэ, 300 мянга гарн хонидой Зэдэн район 20 үдэртэ дүүргэдэг.

Байгша ондо энэгдэ бүри эхэ анхарал хандуулгдаха болоно. Юуб гэжээ, хайршаа хүйтэн, хура бороогүй байжа, хонидой нооно хайшалхаар бэлэн болоодүй. Тин-хэеэ энэ хүдэлмэрин оройтомо, захалаад, унжгай-руулбал, ноонон алдагдаха болохо бшуу. Гадна энэ хү-дэлмэри үбнэ, тэгжэл бэлдэхэгтэй зэргээсэхэ байна. Энэ ушарта ажахы бүхэн хонидой нооно хайшалгалге эгзэн богон болзрто үнэргэхээр бэлдэхэ байна.

«Түргэн түүхэй» болохонийн тула тэрнине найн ша-нартайгаар үнэргэхэ тухаша оролдохо байна. Хэрбээ хон-ниной нооно нэгэ сантиметр дээгүүр хайшалгадаа наа,

хонинной бэедэ аяр 300—400 грамм ноонон үлэдэг гэжэ мэдэжэ. Тэрнине бүхы республикын хонидо абхаа үзэбэд, хэды эхэ ноонон алдагдаха даа. Хонинной хүл, толгойдо 50 граммшье нооно үлөөбэл, бүхы республика дотор аяр 887 центнер нооно алдагдаха байна.

Ноононой шанар, тэрэнэй үнэ сөн мүн зүбөөр илгаш-дананнаа, ябталгадананнаа болодог. Хэрбээ тэрэнэй гур-мин наринаар баримталгадаггүй наа, ажамнууд нилээд ол-зоёо алдха бшуу.

Хайшалгалтын пунктнуудай хүдэлмэрин абаса, шана-рын багал тэндэ ажаллааг хүнүүдтэ хэр анхарал хан-дуулганнаа, наадгүйгөөр, бүтээсэ эхэтэйгээр хүдэлхэ арга олононоо болодог байна ха юм. Энэ талаар Хяг-тын совхозоо жэшэ абамар. Энэ ажахыда түгээрэг-дэнэн томо пунктда хүдэлдэг хүнүүдэй эрилтэнүүд най-наар хангагдааг, хүдэлмэриншэдтэ амтатайгаар бэлдэнэн эдөө хоол үгтэдэг, зунай халуунда хүнүүдэй амарха эхид байра бин, ундаа харяаха сай бэлэн байдаг. Нимэ-а анхарал тагбиданд хүнүүд урмашаа, бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллахы оролдодог гэшэ. Тинхэеэ энэ совхоздо хонид-дэ жэл бүри 10—15 үдэртэ хайшалгадаа дүүрэдэг.

Энэ яаралтай, харюусалгатай хүдэлмэрин үедэ бүхы партиино-эмхидхэлэй, нитэ-политикшье хүдэлмэри хай-шалгалтын пунктнуудта абуулагдаха ушартай. Партияны, профсоюзай болон комсомолой организацинууд хайша-шадай, пунктнуудай хоорондо социалис мурсые үргэ-лөөр дэлгэрүүлжэ, дунгүдмөн үдэр бүри согсолго, олондо элншэхэ уялгатай. «Сакхилган», «Дайшалхы хуудан», хүдэлмэрин дүн үдэр бүхэндэ гаргагдажа, эрхмүүд тухай ходо мэдээсэжэ, хүдэлмэрин шанар үргэ-лөөр харуулагдажа байжа болоно.

Хэдэн үдэрэй үнэргэхлөөр лэ хүлээгдэжэ байһан энэ эхэ ажал хаа хаангүй захалхан. Энэмнэй республикын хонидодто, зооветеринарна мэрэгжэлтэдтэ ёһотой шал-галта болохо, жэлэйн хүдэлмэрин дүн харуулаха бай-на. Хонидо түргэнөө, эрхмн шанартайгаар хайшалжа, гүрэндэ найн нооно тухаша гэшэ бүхы колхознууд-ай, совхозуудай хүдэлмэрилгэдэй, мэрэгжэлтэдэй аруун пангин хэрэг мүн.

И. СОКЛОВ,
Бурядай «Овцпром» нэгэдэлэй начальник.

БУРЯДАЙ, ЯХАДАЙ АССР-НҮҮДЭЙ, ШЭТЫН ОБЛАСТИН АЖАЛША-ДАЙ СОЦИАЛИС МҮРҮСӨӨНЭЙ 1978 ОНОЙ ЯНВАРЬ—МАЙ БАРАНУУДАЙ ЗАРИМ ДҮН

	Түсэбэй дүүргэлтэ (проц.)		
	Бурядай АССР	Яхадай АССР	Шэтыг область
Промышленность			
Продукци худалдалга	101	103	96
Ажалай бүтээсэ	100,3	102	97
Промышленнаа предприяти-нуудай тоо бүхыдөө	175	131	212
Тэднэй дундаанаа продукци худалдаха даабаряа дүүргэ-гүйшүүл	44	2	31
Энэнь нитэ тоодо, процен-тээр	25	2	15
Хүдөө ажахы			
Мал ажалай гол продукт-нууде бэлдэхэлтэ (бэлд-хэгдэхэ продукцинь хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ)			
мяхан	82	104	78
лүн	83	62	76
үндэгэн (нэмэлтэ даабари оруулалсан)	95	97	83
ноонон	10	—	—
Капитальна барилга			
Гүрэнэй капитальна номоллолго ашаглалгада оруулагдаһан гол фонднууд (хахад жэлэй түсэб)	54	47	36
Гүрэнэй капитальна номо-лолго (бүхыдөө)	97	99,7	83
Барилга-хабаралгын хүдэл-мэри	99,0	102	103
Гургуулинууде барилгын капитальна номоллоло	47	86	68
Хүүгэдэй эмхи зургаануудай	59	124	52
Больница ба поликлиникэ	109	88	90
Байрын гэрнүүлше ашаг-лалгада оруулаа (хахад жэлэй түсэб)	29	51	30
Өөһэдынгөө хүсэ шадалаар хэһэн ажалай хэмжээн	102	106	97
Хүн зоний ажагуудал хангалга			
Хангалтын нитэ хэмжээн	99	102	99,2
Худалдаа наймаан			
Гүрэнэй ба кооперативна рознично худалдаа наймаан (нэмэлтэ даабари оруула-сан)	99,9	100,6	99,8

БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ СТАТИСТИЧЕСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ.

НАМЖАТАЙГААР БЭЛДЭНЭ

Дугуу дулаан зунай эхин болохо шонь нара гаража, публикнай хонидой ээлжэтэ харюусалгатай ха-хонидой нооно хайшалха хүдэлмэрин эмхитгээр, н болзрто үнэргэхын тула бэлдэхэлэй ажал үргэ-ябуулагдажа байна. Тинхэ, манай корреспондент пунктнуудай мэрэгжэлтэ, хүтэлбэрлэгшэдтэй хөөрлэ-лэ, «сагаан алта» хуряаха ханадаа хэр бэлдэхэ бай-тухайн ноирхожо, хэдэн асуудалтайгаар хандаа.

Мүнөө тэдэнэй харюуше доро толлибодна.

Энгийн районий Заган-совхозой ахамад зоон Д. В. Ватомункуе: түдэб нарин ноонойт хонидой үлгэрэй бү-хүлхэлэй хонн олоор үс-длэг манай ахамыда нооно хайшалха хү-дэлдэ бэлдэхэ ажал хэзээ эрхэннээ эмхитгээр гадна. Совхозомнай ш алта» суглуулха то-доон нэгэ пункт бин эрхэн Загантаа тосхо-рөгдэ түгээрэгдэнхэй. Жэл бүри 83 электро-тодходон хүдэлгэ-байна.

Энэ ондо хонидой ноо-ишалха хүдэлмэрин шин ахалгаша клас-сификацида гадна механизаторнууд, хонидой ажа юм. Нёдондо би-гаан алта» ажалай гур соо хуряана абха Мүнөө хүдэлмэрин гур соо түгээсэхэ тү-дэн. Совхозомнай бү-18200 хониной ноо-ишалгадаа. Тинхэдэ гаран хурьганай ноо-шалжа абахадна. Эды оны, хурьганай ноо-шанартайгаар хайша-лхын тула түргэн ар-ноо хайшалха онло-р нэбэрүүлгэдэхэ «сагаан алта» хуралгын бидэ энэ түрүү арга-дайшадые хургахын тусхай семинар үнгр-

ТАБШАГАЙ АЖАЛАЙ ЖЭЛДЭ-УЛАМ ЭРШЭТЭЙГЭЭР!

НАРААР УРИДЛАБА

Арбадахи табан жэлэй гурбадахи табан жэлэй жэлдэ Прибайкальн районий һу наалин фермэнүү-дэй коллективүүд найн ам-жалта туйлажа байна.

Район бүхыдөө гүрэндэ һу худалдаха байгша оной-гоо түрүүшын хахад жэлэй түсэб нараар урид дүүргэ-бэ. Энэ жэлэй зургаа нара соо район бүхыдөө гүрэндэ 23.200 центнер һу тухаша байгаа наа, тэрэнэй үлүүлжэ,

ЗУЪАЛАН-ДАА ГАРАА

Жэл бүри манай эндхи малшад Саган уулын хор-мойдохой ой тайгада. Эллээр гэжэ газарта, һурэг малаа абашаа хадын зүлтэ но-ноо тэндэ таргалуудга юм. Мүнөө тэндэ арбаад гүртэ эбэр-тэ мал, адуун ошонхой.

Эллээр хүртээр хадын харгы муу, шөдхэ шэрэнги газартай. Тинхэеэ мал-шад 3—4 хоногой туршада арайхан гэжэ зуһаландаа хү-рэдэг. Эгээ түрүүлэн гара-нан хүндэ бүришье гайтай хүшэр ааб даа. Инмэд ха-дань үнэйн малшан, нют-гаар соогоо суутай болоһон. Ажалай Улаан Тугай орден-то адуушан Иван Ошорович Вилдеев адуун һургөө Эл-шээрэй зуһаландаа түрүүлжэ гаргаа.

Яруунын совхозой мал-шадай жэшээгээр зуун үдэр соо үхээр бүхэнэй шөг-шадые урмашуулаха гурим найнаар тагбидангай. Тин-хэдэ наалинадай өөһднине оролдоло гол үүргэ дүүр-гэнэ.

С. УБЕВ,
Р.-С. СЫМБЕЕВ.

Ирина Сафронова Турунтаева Татауровой авто-забаварилгын заводто арба гаран жэлэй саана хүдэлжэ эхилсэн юм. Үнэйнэй дүй дүршэлтэй хүдэл-мэринэн халаан бүрингөө даабарине хооло үлүүлжэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. С. Турунтаева ажалдаа.

ОЛОН ЖЭЛЭЙ НОГООН ТАРИГДАА

Аймагаймнай ажахынуудта хаа хаангүй хабарай тарил-гын хүдэлмэри амжалтатай-гаар дүүрбэ.

Өбөрэй совхозой хоёр от-делени тарилгын 17 арга-дунд итаговайхдай арга дүршөл хэрэглэн хүдэлжэ. Эн-дэ бүхыдөө 1900 гектарта орооһото ургамалнууд тариг-даа.

Совхоз бүхыдөө хахалагда-ха ёһотой 4000 гектар газар эртын наар болгоһон байна. «К-700» түхэлэй 3 ба гэжнэтэ 7 тракторһаа бүри-дэнэн эвэнэ хоёр халаанда газар хахалхан байна.

Тэрэнхэ гадна, Санжын-Булд гэжэ газарта олон жэл-лэй ногоон эхээр таригдаа. Тинхэдэ сабшалан таряалан-да 190 тонно минеральна үтэжүүлгэ оруулагдажа, 7730 тонно наг шөбхэ гарга-лажа тараагдан байна.

Үйрхэй минеральна үтэ-жүүлгэнүүд эхэнхэдэ 500 гектар хахалхан газарта оруулагдаа. Мүнөө Дабанай кукурузын таригданан тал-май амнигай уһаар үтэ-жүүлгэдэбэ. Ажахыда булдуур гурбан станицуудаар сабша-лан ухална.

Б. ГАЛСАНОВ.

ХЭЛЭН ҮГЭДӨӨ ХҮРӨӨ

Шадабарн эхэтэй хониод хурьгадаа гээлтэ хорлол-тогтоогор, найнаар түлүүлжэ байхай.

Мүн «Авангард» колло-зой үнэйнэй наалишан Анна Ивановна Будлакова нэрэ-тэй солотойгоор ажаллажа байна. Түрүү наалишан ар-бадахи табан жэлэй түрү-шын гурбан жэлэй туршада 1130 центнер һу нааха да-баритай юм. Теэд оролдос-той бэрхэ хүдэлмэрилгэшэ Анна Ивановна үнэргэн хоёр жэл табна нара соо 1191 центнер продукци абхаа ша-даа.

Харин мүнөө жэлэй табна харын туршада колхозой суута наалишан үнээн бүри-нөө дунда зэргээр 1564 ки-лограмм һу наагаа. А. И. Будлакова арбадахи табан жэлэй габшагай ажалай гур-бадахи жэлдэ абанан соци-алис уялгана нэрэтэй солотойгоор дүүргэхээр зориг-жонхой.

Ингэжэ районий малшад арбадахи табан жэлэй түсэб, социалис уялганууде урид-шалан дүүргэхын түлөө му-рысые үргэжөөр дэлгэрүүлжэ.

А. НАГАСЛАЕВ,
Улаан-Удэн район.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ, ХАРИЛСАА ХОЛБООНОЙ АША ТУБАДА

ЛЕНИНГРАД (ТАСС-ай корр.). Юнэн гүрэнэй на-циональна туугуудар хүрээ-лэгдэн «ХХI» гэжэ тоо—энэ хадаа Балтийн далайн шадархи оронудай, Норве-гийн ба Исландийн элжээтэ хүдэлмэриншэ конференцинь һулдэ тэмдэг болоно. Про-фсоюзудай уласхоорондын заншалта уулзалга юниин 14-дэ Таврическа ордон соо байрай оршон байдалда нэг-дэбэ. 400 делегат 140 мил-лионһоо үдүү ажаллахы түлөөлжэ. Конференцинь тү-сэбөөр делегадууд гурбан үдэр соо хотын предприни-нуудтай, совет профсоюз-удай элдэб янзын ажал-ябуулгатай, ленинградийх-дай амалай, ажагуудай ба амаралын эрхэ байдал-тай танилсахын юм.

Совет делегацин толгой-тай В. П. Шибов «Эб най-рамдалай, буу забсэгүүдье хураахын, социальна лаб-жалтын түлөө тэмсэлдэ профсоюзудай ажал илчл-гануудай нэгэдэлэй түлөө» гэнэн элндэхэ конференци дээрэ хээ.

ПРАГА. (ТАСС). МНРП-ГЭЙ ЦК-ГЭЙ НЭГЭДЭХИ СЕКРЕТАРЬ, МНР-ЭЙ АРАДАЙ ЕХЭ ХУРАЛАЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ Ю. ЦЕДЕНБАЛ

ПРАГА. (ТАСС). МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхэ секретарь, МНР-эй Ардаай Ехэ Хуралай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал болон КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент Г. Гусак түрүү-тэй МНР-эй болон ЧССР-эй партиино—правительствен-на делегацинуудай хөөрлө-дөөнүүд Пражка Град соо болодо.

Хөөрлөдөөнүүд үедэ делегацинууд МНР болон ЧССР-эй социализм байгуул-гын дүй дүршэл тухай нэгэ нэгэндэ мэдээсэлэн, марк-сизм-ленинизмын ба соци-алис интернационализмын гол ёһонуудаар али бүхы асуудалуудаар харилсаа холбоогоо үргэдхэн гүнзэг-үрүүлжэ гээшэ эхэ удха ша-нартай гэжэ тэмдэглэһэн байна. Социалис хани нэгэ-дэлтэ ороонуудай, уласхоо-рондын коммунист ба худал-мэриншэй хүдэлмэринэй жагса-алы, нэгэдэлые саашаа дүр-дэнэ бэхжүүлжэ шухала гэ-жэ тэдэ тэмдэглэжэ, энэндэ элбхитэйгээр нүлөө үзүүл-шье шарьяин эрмэлзэжэ бай-нанаа баталаа.

Советскэ Союз болон бу-сад социалис ороонуудай, хамта уласхоорондын шахар-дуу байдал һуларуулаха хэ-

УЛААН-БААТАР - МӨНГӨЛ ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). «Аграрна асуудал ба нацио-нально-сүлөөлгын револю-цинь мүнөөнэй шатада та-рившадай дүүргэдэг үүргэ» гэнэн уласхоорондын теорет-тикшэ конференци юниин 14-дэ эндэ нэгдэбэ. МНРП-гэй ЦК-гай ба «Проблемы мира и социализма» журна-лай редакцинь эмхидхэнэн энэ уулзалгада социалис ороонуудай 30 шахуу Комму-нист ба худалмэриншэй пар-тийнуудай, Ази болон Афри-кын ороонуудай револю-

УЛААН-БААТАРТА БОЛООН КОНФЕРЕНЦИ

Цеденбалай конференцидэ эльгэһэн амаршалгы тэрэ мүн лэ ууша.

Хүдөө нотогуудта соци-ализм байгуулгын харгы за-муд ба арга олоннууд тухай Ленинэй хургаалай үнэн зүб, бодото байлалһаа үндэгтэй байһынь социалис ороонуудай дүй дүршэл гар-шашаа харуулаа гэжэ амар-

рэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын ту-лөө тэмсэлдэ нүлөө үзүүл-шье шиндэнхэй байһанаа МНР-эй ба ЧССР-эй хүтэл-бэрлэгшэд мэдүүлбэ. Буу забсэг бүтээн гаргалгыс бо-луулха, забсэг хэрэгсэлнүү-дэе хуряаха талаар шөлгүү-лэгдэнэн Советскэ Союзай дурдахалуудые бүрин хүсэ-дөөр дэмжэжэ байһанаа эдэ-нэр элэрхэйлэ.

МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэ-дхи секретарь, ВНХ-гай Президиумэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал түрүүтэй МНР-эй партиино-правитель-

ственна делегата Прагын Жижков гүбээ дээрэхэ Та-нигдаагүй солдалай хүүр дээрэ венот табан, мүн энэ хүдөлүүлэгдэнэн Че-хословакинь ба уласхоорон-дын коммунист хүдэлмэринэй элнэ эхэ ажал абуулагша К. Готвальдын дурасхалыс ёһолон хүдэллэн байна.

Удаань монгол айшад Чехословакине сүлөөлхын түлөө байлдануудта баат-рай үхэлөөр унаһан совет сэрэгшэдтэ зориулагдажа, Прагын Ольшанска хүүр дээрэ бодхогдон хушөө-гэй дэргэдэ венот табна.

ТҮРГӨӨР, ЭРХИМ ШАНАРТАЙГААР

«Гансал хайн шанартайгаар, оролдосойгоор хүндэмэрхэх бэш, харин нөхцөлэй ёшоор, шамаараар, үрэг эсхэгтэйгээр ажлагдаха, тийн шинийн ажалтайг бусадтай шамаа хүндэмэрхэх байхын тулд, мүн шинийн өөргөмшөө хүндэмэрхээр хайнаар ажаллаха хэрэгтэй» гэж КПСС-эй ЦК-ийн Генерална секретарь, СССР-ий Верховно Советийн Президиумий Түрүүлэгш нүүр Л. И. Брежнев ВЛКСМ-эй XVIII съезд дээр хэлээн юм. Журалтайгаар, оролдосойгоор хүндэмэрхэн үшөөл бага болово.

гээгдэгтэйгээр ажаллаха гэсэн уриа дорой продукци гаргана. Булад хайлуулга, шад, хөмшд, шудхалаа сэбэрлэгшд, булта хүдэлмэришд локомотивуудта, вагоонуудта хэрэгтэй детальнуудыг эхээр, эрхим шанартайгаар гаргаж, гүрэнэй даабари үлүүлэн дүүргэх хэрэгтэ тон эх анхарал хандуулна.

Мүнөө цехэймнэй 500 хүдэлмэришд хубийн уялга абаад, тэрэнээ бээлүүлэх хэрэгтэ хаба шадлаа зориулна. Ажалдаа хожом, долонгүйгөөр эрлэд, үдэр бүрийн хайн шанартай продукци эхээр гаргаад, олонийн хэрэгтэ элбхитэйгээр хабааднаг хүдэлмэришд олон бэл абажа, социалис мурьсонд ланайнаа тоолоогдог, мунгэн шангаар урмам дунда эргээр хүдлэхэ ябахан хүн үгдөөр гээгдэх ороно болохо байна бишу да. Хүдэлмэришд арга боломжонуудаа шадмар бэрхээр хэрэгтээ, ажалдаа тиймэ нөхцөлэйг хэвээр хандаха эргэтэй.

Туйлахан амжалтануудаа саашаан улам арбадхаха, мүнөөдөр үсгэлдэрхийнөө, үгдөөдөр мүнөөдөрхийнөө хайнаар хүдлэхэ, эгээл үндэр бүтээс туйлахын тула хүдэлмэришэн бүхэн хаба шадлаа гаргаха умартай. Мүнөө тиймэ дундахаанар хүдлэхэ болохоор аал Тиймэ дунда эргээр хүдлэхэ ябахан хүн үгдөөр гээгдэх ороно болохо байна бишу да. Хүдэлмэришд арга боломжонуудаа шадмар бэрхээр хэрэгтээ, ажалдаа тиймэ нөхцөлэйг хэвээр хандаха эргэтэй.

Манай Лениний орденот локомотив-вагон заагарилгын заводой булад хайлуулдаг цехэй хүдэлмэришд

гэх гэжнэй уялга абахан юм. Дмитрий Багин булад шудхалаануудыг сэбэрлэнэ. Энэ залуу хүдэлмэришэн мэргэжэл шадбартаа дээшлүүлэх хэрэгтэ эх анхарал хандуулдаг. Слесарин, электрогагнууришанай мэргэжэлнүүдэ шудалхан. Тиймэ тула хэдэн ондоо мэргэжэлээр хүдэлмэришд шадана. Халаанай туршада 6 тоно булад шудхалаа сэбэрлэхэ аад, 8—9 тоноо продукци гаргад гэхэ гү, али даабартаа 45—50 процентээр үлүлдэг. Хамаг ажалда эрхим шанартайгаар бүтээгдэ байха юм.

Дмитрий Федорович Багин цехэймнэй эрхим түрүү, урдаа хардаг хүдэлмэришдэй нэгэн болоно. Бидээр бултадаа Дмитрий Багине хүндэмэг, тэрэнэй олон аргын, дүй дүршлөөн халан абаха гэж эрмэлзэдэг зомди.

Би булад хайлууллагын 5-дахь разрядтай. Хорёод шахуу жэлэй туршада энэ ажалда хүдлэхэ. Урлань мартен пельшэн соо булад хайлуулдаг бээлбиди. Энэ тон хүндэ ажал хан, Хамаг юумэн бар хувээр лэ хэгдэ

хэ. Мүнөө манай цех соо булад хайлуулха 4 электропешэн тождогондой. Урдань 7—8 часай туршада оройдоол 9—10 тоно булад хайлуулха 4 электропешэн тождогондой. Урдань 7—8 часай туршада оройдоол 9—10 тоно булад хайлуулха 4 электропешэн тождогондой. Урдань 7—8 часай туршада оройдоол 9—10 тоно булад хайлуулха 4 электропешэн тождогондой.

Миний хуэтэлбэрилдэг бригадын гэгшүд электропешэнүүдэ миний байлгангүйгөөр хүдлэхэ хэрэгтэ эх анхарал хандуулдаг. Ажалай эхилхээд 15—20 минута турд бид бүхэн бригадараа сулгарна, булад хайлуулгад хэрэгтэй түмэр түдэг, марганец, ферросплавүүдэ халаанай дүрээр хүрэхээр бэлдэдэг заншалтайбди. Хэды тоно металл хэрэгтэй

ХУТАБАН ЖЭЛ АШАГ ҮРЭ ШАНАР ДЭЛСЭ

мэдэжэ абанабди. Хайн бээлжэлтэйгээр ажалда эхлэхэд хаатангүйгөөр ажаллаха аргатай байна ха юмбонди.

Түргэнээр булад хайлуулха талаар манай бригадын гэгшүд янала дүршэнхэй. Бидэнэр заримдаа 1 час 30 минутын туршада булад хайлуулха арга бии болоо. Иймэ бүтээс эхэтэй электропешэнүүдэ миний байлгангүйгөөр ашаглахын тула оролдосо, шадбарин, нөхцөл хэрэгтэй. Тиймэ даа. Булад хайлуулга бүхэн ажалдаа үнэн сэвээр хандаха эргэтэй. Тэрэггүйгөөр халаанай даабарта дүргэхэ тухай шобшлөөнэйшье үлүү.

Миний туйлагуша Андрей Павлович Нальворний ажалдаа топ харуусалгайгаар хандадаг юм. Мэргэжэл шадбартаа дээшлүүлдэг. Булад хайлуулга ажалай технологи эхэ хайнаар мэдэдэг. Пешэнүүдэ шадмар бэрхээр хүдэлгэдэг, ажалда зү-

бөөр эмхидхэхэ хэрэгтэн бээ туналдаг. Бригадынмнэй бээлжээ хүдэлмэришд ажаллаха харуусалга эхэтэйгээр хандана. Элдэй оролтолоо шадбарин ашаар бид даабартаа колосоо үлүлдэбди. Манай коллектив Дмитрий Багинай гаргаан үсхэлдэе байшаан лэмжжээ арга боломжонуудаа хаража үзөөд, арбадха табан нэлэй даабарта 4 жэл 6 харын туршада дүүргэхээр шийдэхэ хан. Мүнөө халаан бүрин даабартаа гадур 2 тоно булад хайлуулха гэжнэй зорилго урдаа табиабди, энээнээ бээлүүлншьебди. 1977 оной даабартаа гадур 320 тоно булад хайлуулха хэмди. Турбан жэлэй даабарта октябрийн 7-до дүүргэхээр шийдэхэйбди. Ажалдаа үнэн сэвээр, нөхцөлэйгээр хандаха, эрхим шанартайгаар, продукци эхээр гаргаха гэжшэ манай гол зорилгонуудай нэгэн мүн болоно.

В. НЕСТЕРОВ,
ВЛКСМ-эй булад хайлуулдаг цехэй хүдэлмэришэн.

Л. И. Брежневэй „Бага газар“, „Нэргэн хүгжэлгэ“ гэж номууды республикын олоонитэ үргэнөөр шудална

Улаан-Үдэ

РСФСР-эй Гэгээрэлэй Министертвин Национальна хургуулин эрдэм шинжлэгийн институтай Бурядай филиалай, Багшанарай мэргэжэл дээшлүүлэх институтай коллективүүдтэ нүүр Л. И. Брежневэй «Бага газар», «Нэргэн хүгжэлгэ» гэжнэй номуудаар уншагшадтай конференци хаяхан болоо.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууэхэ дайнда хабааднагшад — профессор М. Н. Мангадаев, ахалагуша научна хүдэлмэришгэ Б. В. Нехуров, ИУУ-гай методиснар Д. В. Булаев, Ч. Д. Булаев, П. И. Воробьев, арадай гэгшэ, эрхим шанартайгаар, продукци эхээр гаргаха гэжшэ манай гол зорилгонуудай нэгэн мүн болоно.

ЗАХААМИН

Районой үзэл сурталай хүдэлмэрин элбхитэдэй суглаан Захамесн хотоо болоно. предпринимүүд ба барилгын эмхитэйгэй, совхозууд болон эмхи зургаануудай дунда хургуулинуудай партийна организацинуудай секретарьнар, ажахын хуэтэлбэрилгэгшд, профсоюзай, комсомолой, совет оргунуудай хүдэлмэрилгэгшд болон бусад тэрэнэй хүдэлмэришд хабааднагшад, «Нүүр Л. И. Брежневэй «Бага газар», «Нэргэн хүгжэлгэ» гэжнэй номууд болон үзэл сурталай, политическэ хүдэлмэрин олоо арга наржуулха ба саашаан хайрааруулха тухай» асуудал харагдахан байна.

Дурсагдахан асуудалаар КПСС-эй райкомой секретарь И. Е. Григорьев суглаан дээрэ элдхэл хэбэ. КПСС-эй Центральна Комитетэй Генерална секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумий Түрүүлэгш нүүр Л. И. Брежневэй номууды хүн зоной хонирхолтойгоор шудалжа байхан, ажалшадай дунда ойтүүлэмжнэй хүдэлмэришд эмхит хэхэдээ, тодэ зохиолууд соо хэтгэлгээн тобиолнуудыг хэрэгтэжэ тушаа элбхитэдэй тэмдэглэе. Районой ажалшад дунда абуулагдагшад сурталай-политическэ хүдэлмэрин байдал, дугаар, нүүд болон тэрэниин хайрааруулха талаар саашаан хайрааруулдаг тухай элдхэл дэлгэрэнгээр тогтоонолобо.

Зэдэн вольфрам-молбденэй комбинатай партиной секретарь И. Т. Хабалов, ойнхожоруулагшад, лесхозой партийна организацин секретарь В. К. Митенко, райсовхозай гүйсэлгэхэ комитетэй соёлой табишад дашна М. В. Хабитуев, Эдэн комбинатай барилга-хабаралгын управлений парторганизацин секретарь Р. И. Кочуба, Улэний дунда хургуулин директор Л. Г. Жалсанов болон бусад элдхэл зүбшэн хэлэхэ гэдэ хабааднагшад баталга абаа.

Узэл сурталай политическэ хүдэлмэри хайрааруулха хэмжээнүүдэ хараална тогтоол элбхитэдэй суглаанда хабааднагшад баталга абаа.

В. БУДАЕВ,
КПСС-эй Захамесн райкомой пропаганда ба агитациян табишад дашна.

БЭШҮҮР

КПСС-эй Бэшүүрэй райком партийна элбхитэдэй суглаан үргэбээ. Энэ суглаанда районой предпринити, мун зургаан болон ажахынүүдэй хуэтэлбэрилгэгшд, партийна эхн организацинуудай секретарьнар, профсоюзай мун тэдүүдэй түрүүлэгшээр, комсомолой эхн организацин секретарьнар, хургуулинуудай директорүүд урдаахан байна.

Суглаанда хабааднагшад КПСС-эй райкомой нэгэми секретарь А. И. Плотниковой Л. И. Брежневэй «Бага газар», «Нэргэн хүгжэлгэ» гэжэ номуудай удхатай хуитлуудан, хүдэлмэрин олоо, дүршэл улам наржуулха ажалшадай үзэл сурталай-политическэ, патриотическэ хүмүүжүүлгэ хайрааруулха талаар районой партийна организацин бээлүүлэхэ зорилгонууд тухай» асуудалаар хэжн элдхэл зүбшэн хэлэхэ.

Л. И. Брежневэй эдэ зохиолууд үнэн зүбөөр, болон баримтанууд дээрэ бэшгэдэгшн гэдэ элдхитэдэй тэмдэглэе. Эдэ номууд гансал үнэрхэн сэг тухай бээлжэ бэшэ, мүн мүнөө үе сэгтэй сэхэ холбоотой, эрвэй, тээшэ заахан зохиолууд болоно. «Бага газар», «Нэргэн хүгжэлгэ» гэжнэй номууд политическэ эхэ удаа шанартай. Элдхэл зүбшэн хэлэхэдээ хабаадна, үгэ хэлхэнэ Дзержинскийн нэрэмжэтэ совхозой директор Ф. Е. Ермаков нэгжэ хэлбээ:

— Манай совхозой хүдэлмэрилгэгш бүхэн Л. И. Брежневэй номууды ахаралтайгаар уншаха, шудалжа байна. Эдэ номууд хадаа ганса үнэрхэн үеин дурдалга биш юм. Тэдэнэй удхан мүнөөдөрэй зорилгонуудай сэхэ холбоотой. Тиймэнээ бидэнэр Леонид Ильичэй зохиолуудыг улам гүнзгээр шудалжа, үдэр бүрингөө ажал абуудаа хуэтэлбэрилгэ болгоо үлгэлтэйбди.

Суглаан дээрэ «Мэжкохозострой» нэгэми ойлгожоруулагшад нүүдэл колонийн партийна гэгшэ секретарь, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууэхэ дайнда хабааднагшад К. Я. Карпенко, дайнай болон ажалшад ветеран Ч. М. Митингөө гэгшэд Бага газарта багшон байлаан хадаа энэ эхэ дайнай тухайн баатаршадта нэгэ хуудахан болоно гэжэ хэлээн байна.

Энэ суглаанда КПСС-эй обкомой бюорогой гэгшэ Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумий Түрүүлэгш Б. С. Семенов хабааднагшад үгэ хэлээ.

Б. БАДРАМОВ,
КПСС-эй райкомой эмхидхэгш, табишад дашна.

Ажалай эмхидхэл ба экономика

АДУУМНАЙ ЮУНДЭ ҮСӨӨРНЭБ?

Түбхын түрүүн мяха эхээр абахын тула үхэр, хонид, гахайнуудыг олоор, хайнаар үсхэбэрлэхөө, гэдэ, мүн адуун хүргэсгээ олошо руулжа, хамда сөнтэй тарган мяха эхээр абаха, экономикаво бэхжүүлэхэ арга боломжо хаа хаагүйгэри гээшэ.

Жэшээн, ой тайга, хада ууда газартай манай районий ажахынүүдта адуун хүргэсгэ олоор, ашаг үрэг эсхэгтэйгээр үсхэбэрлэхэ арга янала бии. Урдань Элхин голтой ойн захэ нукжагууд соогуур, Бэрээнэй адагаар, Асагадай талаар адуу морид үбэл зүнгүй олоороо бэлшэжэ ябадаг хэн.

Тэд хүлэй жэлүүдтэ ямаршье шалтагангүйгээр адуунаймнэй тоо үсөөрөө, мүнөө районий колхоз, совхозуудта бүхэдэ 1371 тоной адуу морин, тэрэ тоодоол 317 гүрн тоологдоно. Иянганга хүлэй гурба-дүрбэн жэлдэ адуунай тоо толгой эрлээр хороо.

Энээнэй шалтаган олон ааб даа. Энэ түрүүн мал ажалай энэ халбарда анхарал ёшоор табидаггүй. Адуун хүргэсгэй тоогодоо божиго, морьор ажал хэлдэ заншалай улам бүри хойшоо гаража байнанин халагламаар. Эгээл тиймэнээ бүхэ гүүдэ сэг сооно оронодо оруулха, унага олоор абаха тушаа ажахынүүдэй хуэтэлбэрилгэгшд, мэргэжэлтэй урда эрилтэ ёшоор табидаггүй. Эдэ бүгэдээнэ болжо, колхоз, совхозуудта бүхэдэ абадаг, гүрнэдэ худалдагдаг мяханай эмхидхэл адуунай мяхан тон бага хуби ээлнэ. Тэрэн дээрэнээ энэ халбаринаа ашаг олоо муртэй оруулагданагшад ха юм.

Ажахынүүдэй хуэтэлбэрилгэгшд, мэргэжэлтэд, адуушадтайшье хөөрлөдөгшд, адуун хүргэсгэй бэлхээс газар үгы болошоо, тэдэниин үбэлдөө Сэлгэха байра дуталдана гэжэ хэлэдэг. Эгээл эндэ адуун хүргэсгэй анхаралай ёшоор табидагхаа болонинин элитээр харагдана бишу.

Үнэн дээрэ, бусад малай

ябадаггүй хольн хада уулын хоорондуурхи нарин голнуудта, ой модо отолон газараар адуунай бэлхээ бэлшээр манай эндэ янала олдохо. Мүнөө сагта үбэлхын жэжэ унага, дагаануудыг, үлээр муу мориды байлгажа эдэлүүлэхэ байра олодоггүй гэхэ болоо наа, элхэбээр ааб даа. Манай ажахынүүд ой модоор элбэг, ямаршье барилга хэхэ аргатай ха юм.

Унага, дагадые үбэлдөө, хабартаа илгажа эдэлүүлдэггүй дээрэнээ тэдэн хэвээр турана, муудана, олонхын гарзалина. Адуушадта сабшалан, зеленко тариха газаршье таалажа үгтэдэггүй. Тиймэнээ адуун хүргэ гаясахан хээрэн бэлшээр эдэ явквал ондо ороно.

Адуу мориды зүбөөр үсхэбэрлэхэ, илангаа мяхалиг сула бээтэй адуу олон болгохын тула хүргэсгэй хайн үүлтэрэй аагтаа табиха хэрэгтэй. Тэдэ районий нэгэшье ажахыда тиймэ аагтаа үгы. Хаха сагтань зааагүй дээрэнээ жэжэ гунаан, дүрнэн азарганууд хүрэг соо ябажа, тэдэнэй ишиш тиншээр үсөө-үсөөгөөр тааладаг, тараадаг. Тиймэнээ гүүд сэг соогоо зүбөөр үржүүлэгдэнэгүй. Тэдэнэй ямар сагта оронодо оронониин мэдэгдэнэгүй, тоо бүридхэл хэгдэнэгүй. Эсэстэ олохон гүүднын хубайршана. Ондоо тээшэ хайн үүлтэрэй азаргануудыг асаржа табиха ёшотой.

Адуу моридой тоо бүридхэлэй ёшоор хэгдэдэггүй, племенной хүдэлмэрин эүндөө табидагхан дээрэнээл нэгэ юумэн тохоболно. ХХI партсъездин нэрэмжэтэ, «Гигант» колхозуудта зарим адуушадай хүргэсгэ муртэй харуундаггүй, зүндэнэ орхижорхойдог дээрэнээ адуу моридой үгы болошохо, дутаха ушар үзэгдэнэ.

Ушөө нэгэ шухала юумэн гэгдэхэ, хүрэг соо гүүдэй үсөөн байнахаа болжо, булхалд адуу моридой тоо толгой өөдэтэй олошорногүй. Районий ажахынүүдта бии байхан бүхэ адуу моридой оройдоол 23.4 процентн гүүд болоно. Харин Хүдөө

ажахын министрствын дурдагхайнай ёшоор хүрэгэй 35 процентнээ бага бөшөө гүүнүүд байха эргэтэй.

Нёдондо жэлэй дүн харахда, Хурбын ОПХ-да зуун гүүн бүхэнгөө 85 унаганай абахада, «Дружба» совхоздо — 43, «Гигант» колхоздо — 53, харин Эрхиргэй совхоздо мишл 7 унаган зуун гүүнээ абаа.

Иймэ тулуур байдал юун дээрэнээ болоно гэхэдэ, адуушадай ажалы хөншье хинан харахагүйгөө гадна, тэдэнээ анхаралшье ёшоор табидаггүй. Районий алишье ажахыда адуушад дунда мурьсоон эмхидхэгдэнгүй. Адуун хүргэсгэ гарза хоролтоггүйгээр харуундагхай, тарган болжо гүрнэдэ тушааханай, унагадые олоор абажа түлжүүлнэйгээ адуушад урмашуулагданагүй. Хайнаар, муу-гааршье хүдэлдэг адуушад адирхуу түлөөнэ абаа. Тэдэнэй урда ямаршье тодорхой зорилго табидаггүй, даабаршье үгтэнэгүй.

Энэ жэлдэшье район дотор унагад үсөөн абагд байна. Бүхэдэ 92 унаган абаа гэхэ гү, али зуун гүүн бүхэндэ хубаахада оройдоол 38 унаган хүртэнэ.

Эрэхэ жэлдэ унага олоор абахын тула илангаа бээ мүнөө хүсээн эмэ адуу, гүүды сэг соонь наринаар хаража, оронодо оруулха гэжэ тон шухала. Гэхэтэй хамта олонхи ажахынүүд үржүүлгэдэ ябах азарга-нуудаа түрүүн илгажа, ёшоор бүрдхитэйгэй байшоо. Гүүднын туранхай байба. Тиймэнээ үржүүлгэдэ эмхитгээр эхлэх гэжэ хэлэхээр.

Мүнөө зунай сагта адуушад ажалдаа анхарал байса хандуулха, илангаа адуун хүргэсгэй бэлхээс хайнаар эмхидхэхэ, эрхэ намар тарган, томо мориды мяханай комбинатад табиша гэхэ мэтэ асуудлагуудта онсо харуусалгай гар хандаха сэг эрэг.

В. БУДАЕВ,
Загарай районий ахамад ветеринарна врач.

Полина Куприяновна Михайлова Улаан-Удын нарин сэмын комбинатда хорн гаран жэлэй туршада худлээ. Шэлээн мэргэжэлдэ дуратай хэн тула тэрэ жэл, хара бүрингөө даабаринуудыг амжалтатайгаар дүүргэжэ, нүүдлээ ёшотой жэлээ харуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай удариш П. К. Михайлова ажалдаа, А. МАНТАЕВАН фото.

АЖАЛША ХҮНЭЙ ЖЭШЭЭ

Коммунистка Татьяна Андреевна Ефимова хубсаага нэблэн обдог Улаан-Удын фабрикада арбаад жэлэй туршада худлээнэ. Энэ үе соо мэргэжэллэхэ хайнаар шудалжа, ажалдаа үнэн зүрхшөө хандажа, предпринитийн нэхэндэй түрүү эргэлдэ ябадаг болохой. Тиймэнээ Татьяна Андреевнада турган хүмүүжүүлгэсн хүнтэн бэш даабари үгтэнхэй. Залуу хүдэлмэришд тэрэнэй жэшэ абажа, дүй дүршлээнь нуруна.

— Дажа абахан ажалдаа харуусалгайгаар хандажа, шадлаа наа, хайн шанартай продукци гаргахыг оролдохо хүрэгтэй. Мүн мэргэжэллэхэ хайнаар шудалхаа мартаха болохойгүй. Дүршлэлтэй нүүдлээ зүбшөөл заабари абаха, мэдээгүй юумээ асуулуудаа, ажалдаа тунагтай байдаг, — гэжэ Татьяна Андреевна намдууханаар хөөрэнэ.

Нүүр Ефимова ажалай журам нарин нигтаар сахидга, сугтаа хүдэлдэг нүүдлээ үгээс ойлголоксо бээтэй эсгитгээр алнадаг юм. Тиймэд хадаа үдэр бүрин даабарине 135—140 процент дүүргэнэ, коллектив соогоо хүндэтэй болохой. Продукцинын шанар ходоодо хайнаар сэгнэгдэдэг.

Татьяна Андреевна дүрбөлхи разрядтай нэхлээр мүнөө хүдлэнэ. Бүтэн гарган бүхэ продукцидаа нэгшье голодоггүйгөөр, өөрин тамгатайгаар тушаана. Ажалда бэрхэ хүдэлмэришэдэ номмунис ажалай ударишай хүндэтэ нэрэ соло олгогдонхой.

Ажалай халаан дүүрбээ... Хүдэлмэришэн бүхэн гэрээтэ ошохоо тухээнэ. Тэдэ, Эрдэм номдо нураагдэхэ аргагүй.

Татьяна Андреевна үдшын хургуули тээшэ яаралтай хан гэгшлэхэ. Ажалдаа хаатангүй нуража, дунда эрлэмтэй болохо аттестат абаа.

КПСС-эй гэгшүүн Т. А. Ефимовагай жэшэ суглаа хүдэлдэг нүүдлээ хайн үлгээтэй байгаа. Фабрикада хүдэлхэ эрхэн залуу басагад тэрэнэй дүй дүршлээ халан абаа, бэрхэ хүдэлмэришд болоо. Олохон басагад ахэ нүүрхөөн жэлээ абажа, хүдэлмэришэн залуушудай үдшын хургуулида ороод, эрдэмээ дээшлүүлэнэ. Энэл даа, ажалша бэрхэ хүнэй жэшээ!

В. БАЛШИРОВ,

ЖОЛООШОД

Машина техникээ хайн мэдэхэ, хүдэлмэришд үнэн сэвээр хандаг жолоошодто бидэ түлшэ тоходолгын материалнуудыг өөхө харуусалгай ажал даалгайгайбди. Манай 138-дахин ойнхожоруулагшад колонийн аяар табан машинада Буряад оройн хубууд худлэнэ. Тэдэнэрнэй гэгшд, коммунис ажалай удариш Иван Ковалев, тэрэнэй хубуун Алексей болон Павел Терентьев, Николай Поляков, Владимир Перов гэгшд болоно. Эдэ нүүдлээ янала магтамаар — гэдэ тус колонийн мехало нүүр Борисов хөөрбээ.

Иван Трофимович хорёод шахуу жэлэй туршада жолоошорноо худлэнэ. Энэ жолоошорноо худлэнэ. Энэ жолоошорноо худлэнэ.

гай туршада олон зүйлэй машинануудай жолоо барихан, туршаан хүн гэгшэ. Тэрэнэй эрхим ажалы Хүндэлэрийн грамотанууд. «1977 оной социалис мурьсоонд иланга» гэжнэй тэмдэг гэршэлэнэ.

1974 оной майн нэгэн багш Иван Терентьев, Николай Поляков, Владимир Перов гэгшэд Байгал-Амарай магистрелин барилгада хабаадсахаа эрэг бээлэй.

Түрүүшээр үгшэн машинада нуугаад лэ, хэхэ нүүдлээ хүдэлмэришын хээд лэ абаа хэмди, — гэжэ Володя Перов буржгархан үлээ элбэн, эгээлхилээ. Жал шахуу сагай туршада муу бэшээр хүдэлдэг байхадна, нөггэтэ үлгөөгүүр

колонийн начальник Николай Федорович Пиколович тэдэниин дуудаа.

— Таловкадахи базада шээс беновоууд эрэгд байна. Тэдэ машинануудта тагнарыг нуугтагал, болохойтой гэхэ гэжэ эсгэддэг үйлдэбарин зүбшөөн дээрэ хэлсэнэ. Юун гэжэ ханаха байнаба? — гэдэ тэдэнэй урдаа асуунгаар шэртэн багтаа бээлэй.

— Шэнэ машинаа хэн асарха бээлэй. Тэдэ этигэл найдбаринетнай харуулхын тула хайнаар лэ ажаллаха болонобди, — гэжэ Иван Трофимович харуусабса.

Тийн эдэ гурбан түлшэ тоходолгын материалнуудаар колонийнгоо 90 шахуу автомашинууд болон тракторнуудыг, бульдозернуудыг, экскаваторнуудыг хандаха харуусалга эхэтэй хүдэлмэришд болоо хэн. Бензин, соларна болон бэшшье

материал дуталдажа, тус колонийн техникэй нэгэтшье минн байгаагүй.

Харин үргэсгэй жэлэй намартаа хубуун Алексей тэдэнэйгэй хууцхэн ажаллаа. Ушөө абахан абахад Алексей Алошөө абаад, колхозын бүхэн хууцхэн ажаллаа. Доходохи класта нуража абахан, машиннын жолоо бариулжа хургаа хүм. Найман класс дүүргэдэ, хубуун жолоошорной курсда хубуурахамин гэгэ. Тийнхэдэнэ бага бэшэ «ойтууламжын» хүдэлмэрин ябуулда, дунда хургуулинын дүүргүүлхэ болодо. Хубуунин дунда хургуули дүүргэдэ, институтда орохо бээ гэжнэй жолоошорной курс дүүргэе. Мүнөө бараг худлэнэ, — гэжэ хубуун тухайгаа хөөрэнэ.

Алексей сэрагий албандэ ошохоноо урда хоёр жэл жолоошорноо худлэе. Ал-

банда ябажа байхадна, матаалда нэгэнтэ бэшэ хүрэн байна. Полюковондоо Тугай дэргэдэ дүрэ зургай абуулахан юм.

Энэ багахан коллектив Шэнэ Уолнаха Уст-Нут түрээр харын туршада үлгөө долоон арьс хэнэ. Тухун бүхэнгэ 24—28 тонно түлшэ тоходолгын материал асарна. Нэгжэ нэр өөртөө колонийн активтэй түсбэтэ даахан болон уялгаа амжалтагаар дүүргэхэдэнэ хубуун бага бэшээр оруулаан.

«Жолоошорной хүн гэгшэ» хүдэлмэрин харгыда тухай ябажа хараад байхалаа энэ даа полтой ябарайшын дурамин хүрэнэ. Эдэнэр баллахн, габишаг ажалай жэлэй даабари болзоороо урид дүүргэх

ДЕПУТАТ

НУГААРХИНАЙ НАЙДАХА ХҮНИЙНЬ

Хөрөд жэлэй намар Ардагй депутатудай...

ганса эхин хургууды бин. Тимэнэеэ бэшэ хургалын...

Номой таһаг МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ АНХАРАЛДА

Хүдөө ажыхын үйлдэбэринэ бүри ашаг үрээтэй...

УРАГШАА БАНААТАЙ ХҮН

Хөрөд жэлэй туршада Зэдын аймаг «60 лет Октября» колхоздо...

Дарицырен Бальжановна Балданова «Туяна» гэжэ үйлдэбэринэ...

АРГАЖАНАЙ АЙОНДО

АН ТУГТА ХҮРТЭБЭ Аргажанай деспромхозой...

Ажалшад ажаһуудай эрилтэ хантага Улаан-Удэ хотын байнгай...

РСФСР-эй автономито республикануудта

СТАНОК БҮТЭЭЛГҮН ГИГАНТ ТАСС-ай корреспондентнууд мэдээснэ

ЭМТЭН АЙЛШАЛБА

ИКСМ-эй ЦК-гай даалгяр эрхэн СССР-эй мануудай академин...

АДДС-АБЕБЭ. Имперналис гүрэнүүд болон хархис засаг захиргаануудай...

ХЕЛЬСИНКИ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь СССР-эй Верховно Советэй Президиумын Түрүүлшэ И. И. Брежнев...

ЭРИД БУРУУШАЛГА

НЬО ЙОРК. Совет түлөөлгэтэ эмхин байшангай дэргэдэ...

ДИР СЭРЭГШЭДЭЙ НААДАН

Имагй түгэтэ «Орленок» сэрэгэй-спортивна нааг...

ХАНОЙ. Хитадай Синьхуа агентствын мэдээсэлнэй ёһоор...

Хамгаалха талаар США-гай президентын туйлагдаша З. Бжезинскитэй...

Мексикын коммунист партия ЦК-гай орган долоон хоногто нэгэ удаа...

Репертуарай хуудан ШҮЛЭГ, ДУУН, ХАТАР

Бурядай АССР-эй Соёлой министерствын республиканска научно-методическа түбэй зүгнөө кылбай хүдэлмэрилгэгшэд туйлаамжа болгон гаргадаг «Репертуарай хууданай» ээлжээтэ номер барлагдан гараа. Энэ номерой түрүүшын хууданда Бурядай АССР-эй арадай поэт Николай Дамдиновай «Аварель», Абидат Богашевай «Хэн тийхэдэ мэдэхэ хэм...», Берг Гуртуевай «Юрий Гагаринда» гэжн шүлэгүүд толилогдоо. Мүн лэ энэ хууданда поэт Гунца Чимитовэй бам үгдэнэн үхибүүдэй гүйдэхэн наадаха «Долоон шизээ» гэжэ нэрээтэй сценкэ хэблэгдэн байна.

Хоёрдох нурта-Ана

Харалга Алдарта өйд о зорюулагдаха

Июнийн 18-наа 24 болотор республиканы арадай театрууд болон театральна коллективүүдэй долоон хоног Буряад ороной нийслэл хот Улаан-Удэдэ үнгэргэгдэхэнь. ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо зорюулагдажа, нийэ харалганууд республиканы бүхэ шахуу районуудта үнгэргэгдэн байна. Бэшүүрэй, Түнхэнэй, Зэдын, Хорин районуудай театральна коллективүүдэй энэ эхэ харалгада хабаадаггүйн гайхалтай.

Республиканы арадай театруудай репертуарта мүнөө үеын хүн зоний ажабайдал, ажал хэрэгүүддэ харуулан зүжэгүүд гол нуури ээзнэ. Жэшээнь, Турунгавай арадай театр Назаренский «Алексейка», Нижнеангарский арадай театр В. Шукшинай «Абари зангууд», барханайхид Ц. Шагиннай «Хабарай дуун», загаринхид А. Фадеевой «Залуу гварди» (наруулгань А. Алексиний), Мухар-Шабэрэй арадай театр А. Софроновой «Уг залгамжалхан зөөри», Хэжэнгийн, Юрөөгэй арадай театрууд Д. Дылгыровэй «Сагаан нуурай эрьдэ», Нарбатын арадай театр А. Ангархаевай «Хадын орьёл», Бурядай хүдөө ажахын институтай «Ая ганга» гэжэ нэрээтэй студентээрэй арадай театр Б. Эрдынеевой «Бэшгэдэгүй шүлэг», Кабанский арадай театр А. Арбузовай «Дурлагдан зурган» гэжн зүжэгүүддэ харуулаха байна.

Арадай театруудай долоон хоногой түгээхэлдэ зүбшэн хэлсэлгийн конференци болохо юм.

Арадай театрууддэ республиканска харалгада бэлдэхэ хэрэгтэ Х. Намсараевай нэрэмжээтэ буряад драмын академическэ театрай ахамад режиссёр Ф. С. Сахиров, тус театрай мэдээжэ артист РСФСР-эй габьяата артист П. Н. Нилюков, Зүүн Сибирин соёлой институтай театральна нафеддэ артист РСФСР-эй арадай артист В. Н. Вавилов, Лениней орденото оперо болон баледэй театрай ахамад режиссёр С. Д. Будажапов, театрай хүдэлмэрилгэгшэд З. Л. Ринчинова, В. М. Бройко болон бусад эхэ тула хүргэнэ байна.

Харалгын журин бүрдэлдэ Бурядай АССР-эй Соёлой министрствын харюусалгата хүдэлмэрилгэгшэд, Зүүн Сибирин соёлой институтай багшанар, Бурядай театрай режиссернууд, лан зурашад байлсаха.

Т. БАХАНОВА, Бурядай АССР-эй Соёлой министрствын научно-методическа түбэй ахалагша методист.

ПРАВДА БҮРЯТИИ

Нагдэхэ хууданда «Коллектив соогоо бэе бээ ойголсон хүдэлхэ» — түрүү бэйшэ, «Социализм мурьсеонэй ябаса» — республиканы районуудна абайтан тобио мэдээсэлүүд. «Ямаршы

толий Шитов, Геннадий Снегирёв гэжидэй эстрадна богонихон расказууд үгтөө.

«Репертуарай хууданай» 3-дахы, 4-дэхы нурнуудта шэнэ дуунууд толилогдоо. Эндэ Ж. Ирдынеевай үгэ дээрэ Ю. Ирдынеевой зохиёон «Сэнхир алас», Г. Ринчиноей үгэ дээрэ В. Аюшевой «Энэ нахан», Б. Батоговой үгэ дээрэ В. Дамбаевай зохиёон «Аян шубууд» гэжн шэнэ дуунуудай ното болон үгэнүүд хүжэмдэ дурайтшуулай анхаралда табидаа. Мүн баха эндэ бэлгэтэй композитор Базар Цырендашиевай зохиёон хатарай хүжэмтэй танилсахаг.

Д. БАЛЖИНИМАЕВ,

Астроль

СИБИРИН ГОРОДУУДААР...

Зунайгаа ээлжээтэ гастрольдо гарахатай дашарамдуулан, Лениней орденото оперо болон баледэй театрай директор Д. Ш. Якунаевта хэдэн асуудалтайгаар хандабади.

— Дамдин Шаронович, үнгэрэгшэ сезон тухайгаа богонихоор хөөржэ үгтэ.

— Үнгэрэгшэ сезон бүхэ дээрэ амжалттай байгаа. Театраймнай репертуарта хэдэн шэнэ оперо болон баледүүд нэмээ. Жэшээнь, Б. Ямпилонвай «Нурөөтэ жалүүд», «Нюдээ харалга» гэжн оперонууд, А. Аданай «Жизель» гэжн балет харагдаха найшагдахан байна. Мүн үхибүүдтэ зоруулжа, «Виолонка», залуушуудта зоруулжа «Мунхэ нахатанда» гэжн зүжэгүүд харуулагдаа.

Үнгэрэгшэ сезондо манай театрай бүлэг артистнарта габьяата нэрэ зүжэгүүд ололгодон байна. Тодорхойлон нэрлэбэл, бэлгитэй душан И. Кузьмина РСФСР-эй габьяата артистка гэжн хүндэтэ нэрэ зүжэгдэ хүртөө, Ю. Данилова, И. Аизикович гэжидтэ Бурядай АССР-эй арадай артистын нэрэ зүжэг ололгодо, М. Турчанай, Л. Литвинов, Т. Михановичи, Т. Ян-Чин-Фан гэжидтэ Бурядай АССР-эй габьяата артистнар болоо. Манай театрай бэлгитэй душан, РСФСР-эй арадай артист Ким Базарсаев РСФСР-эй зохиёох ажалтанай делегацин бүридэлдэ орожо, Францида үнгэргэгдэнэ Советскэ Союзай үдэрнүүдтэ амжалттайгаар хабаадалсаа эрээ нэн.

— Гастрольдо хайшаа гарахатнайб, репертуартай амар байхаб?

— Баледэймнай коллектив июнийн

ШАЛГАЛТАНУУД, ШАЛГАЛТАНУУД

Республикнайм дээдэ хургуулинуудай заочно отделениед орохо шалгалтанууд түлэг дундаа боложо байхай. Наяхан Зүүн Сибирин соёлой институтай факультетдэ орогшод ород хэлээр сочинени бэшээ. Тэднэр Н. Островскийн «Буряад яаж хатуужааб», Л. Толстойн «Дайн ба амгалан байдал» гэжн романуудай удахар сочиненинүүддэ бошээ. Гадна абитуриентүүдтэ «Ажал гэжэ жаргал» гэжн темэ дурдахгадан байгаа.

Зүүн Сибирин соёлой институтай уншалгын зал соо абая шэмээгүй аалихан. Эндэ 130 хүн сочинени бэшээ. Тэднэр нугаргай хатуу зоригтой Корнягин тухай. Эхэ оронойгоо габягай барилгачуудта хүдэлхэ байхан комсомолууд тухай, эсгээ, хүчин Болконскийнуудай хуви занан тухай болдогто болон нуунал. Тэднэй дунда Захаминай районхоо эрхэн Николай Намсараевые, Мирный городхоо эрхэн Надежда Тюменцевые, Штыгин областхоо эрхэн Людмила Валаскобо болон бусдые харанабади.

Энэ жэлдэ Зүүн Сибирин соёлой институтай заочно отделениед 600 гаран мэдүүлгэнүүд оронон байгаа. — Эгээл эрхмүүддэй шалгалтала барнжа шадха бээ гэжэ найдаха байнабади. Шалгалта барнжашад дунда Красноярай хиэраай, Омскийн, Эрхүүгэй, Штыгин областнуудай, Турууны, Яхадай, Бурядай АССР-нүүдэй түлөөлгэгшэд байн. Илангаяа манай республикын олон районуудай түлөөлгэгшэд мэдүүлгэ барнанинь найшаалтай байна, — гэжэ тус институтай заочно отделениен проректор Виктор Степанович Орлов хөөрэнэ.

Зүүн Сибирин соёлой институтай уншалгын зал соо абая шэмээгүй аалихан. Эндэ 130 хүн сочинени бэшээ. Тэднэр нугаргай хатуу зоригтой Корнягин тухай. Эхэ оронойгоо габягай барилгачуудта хүдэлхэ байхан комсомолууд тухай, эсгээ, хүчин Болконскийнуудай хуви занан тухай болдогто болон нуунал. Тэднэй дунда Захаминай районхоо эрхэн Николай Намсараевые, Мирный городхоо эрхэн Надежда Тюменцевые, Штыгин областхоо эрхэн Людмила Валаскобо болон бусдые харанабади.

Энэ жэлдэ Зүүн Сибирин соёлой институтай заочно отделениед 600 гаран мэдүүлгэнүүд оронон байгаа. — Эгээл эрхмүүддэй шалгалтала барнжа шадха бээ гэжэ найдаха байнабади. Шалгалта барнжашад дунда Красноярай хиэраай, Омскийн, Эрхүүгэй, Штыгин областнуудай, Турууны, Яхадай, Бурядай АССР-нүүдэй түлөөлгэгшэд байн. Илангаяа манай республикын олон районуудай түлөөлгэгшэд мэдүүлгэ барнанинь найшаалтай байна, — гэжэ тус институтай заочно отделениен проректор Виктор Степанович Орлов хөөрэнэ.

Юуб гэбэл, ямагтал тусхай дээдэ болон дунда эрдэмтэй мэргэжэлтэд арад зоние соёлой талаар гүйсэд хангажа шадаха бшуу.

Б. ДОНДКОВ.

Зураг дээрэ: 1. Шалгалтын үедэ. 2. 4-дэхы курсын студентка Людмила Выдрин дипломно хүдэлмээрэ хамгаалжа байна.

Зураг дээрэ: 1. Шалгалтын үедэ. 2. 4-дэхы курсын студентка Людмила Выдрин дипломно хүдэлмээрэ хамгаалжа байна.

1-нээ 9 болотор Бииск хотодо наадаа харуулаа. Тэндэ Л. Кинипер Б. Ямпилон хөөрэй зохиёон «Алгуу гоохон Ангар дүүхэ», П. Чайковскийн «Хүн шубуута нуур», И. Штраусай «Ехэ вальс», испан арадай жүжгэм дээрэ зохиёогдон «Испаниин миннаторанууд» гэжн баледүүд харуулагдаа. Мүн театраймнай бүлэг артистнар Барганаанай райондо наадаа харуулаа. Тэднэр Россинийн «Севильскэ цирюльни» гэжн оперые райной ажалшадта харуулан байна. Оперын гол паринуудые СССР-эй арадай артист Л. Нилюковин, РСФСР-эй габьяата артист В. Буреев, бэлгитэй артистнар О. Миронова, Г. Тусмилов ба бусад дуулаа.

Июнийн 11-нээ 31 болотор Барнаул дээрэ гастрольнай үргэлжлэхэ. Барнаул хотын ажалшад А. Бородинай «Игорь тугай», Ж. Бизетэй «Кармен», Д. Вердин «Риголетта», Россинийн «Севильскэ цирюльни», А. Аданай «Жизель», А. Хачатурянай «Гаянэ» болон бусад зүжэгүүддэ хараха байна. Мүн эндэ СССР-эй арадай артистка Л. Сахьяновагай уран бэлгитэй үдэш болохо, театрай бүлэг коллективнэй хабаадалгатайгаар түгээхэлэй эхэ концерт харуулагдаха юм. Июль нарын туршда Томск хотын ажалшадта наадаа харуулагдаха. Гастрольдо театраймнай бүхэ коллектив гараба. Дуушад, хатаршад, жүжгэмшэдөө гадна, театраймнай дирижернууд, режиссернууд, концертмейстернүүд гастрольдо гаранхай. Август нарада амарад, сентябрыда Кызыл олохо байнабади. Тэндэ Бурядан баледэй үдэрнүүд үнгэргэгдэхэ юм.

Хүн ба байгаага ЗАГАНА ЯАЖА АГНАХАБ?

Ужам Буряад оронойм гол горход, нуур сөөрэмүүд ургамал ногоогоор, элдэб жэжэ амитадаар, заганай хээтэ түрбээ хаядаг, ямар амитадаар, ургамалаар хоолдогые — нээг үгөөр хэлэбэл, унан сохи амидарлые дууныен мэдэхэ шухала. Энэ номхорлолтой хэрэгтэ үхибүүдые хургада тунатай. Хүмүүжэн үдэжэ ялхан хүн эрдэм мэдээсээ үргэдхэхэ, шадмар бэрхэдэ хураха бшуу.

Өөрн дурар заганашалха дуратайшуулай жэлдэ жэлдэ олошорхо тума заганай байлг хамгаалха гэжэ тон шухала болоно, мүн хүн зоний дунда ойлууламжын эхэ хүдэлмэри үргэсөөр ябуулагдаа. Хомер заган алошоруулха зорилгот тусхай сөөрэмүүд, питоминүүд байгуулагданхай. Энэ сөөрэмүүдхээ заган барилга огто хойлогдонхой. Юрэ багсаан абахада республика доторнай заган барнха дуратайшуулай тоо 30 мянгада хүрэнхэй. Жэлэй туршда дун хамта 7 мянган центнер заган хороогоно. Иимэ ушарнаа нуур сөөрэмүүдэй, илангаяа Байгал далайн заганай байлг зүбөөр ашгалха хэрэгтэ гүрэн түрэн зүгнөө эхэ анхарал табидаа. Өөрн дурар заган ашгалта тусхай участогууд тодорхойлогдонхой. Жэшээлхэдэ, Хойто-Байгалай райондо Байгал далайн эрье зүбшуулан табан участок бин. Онсолон хэлэбэл, Давша гэжн хууриннаа дээшээ 1 модоной зайда, Томпуда гэжн голлой эхинээ дээршээ 3 модоной зайда то

заган агналга сүм дулдыдана. Тинмэнээ заганашан эрхмн спортсмен байхаана гадна, заганай хээтэ түрбээ хаядаг, ямар амитадаар, ургамалаар хоолдогые — нээг үгөөр хэлэбэл, унан сохи амидарлые дууныен мэдэхэ шухала. Энэ номхорлолтой хэрэгтэ үхибүүдые хургада тунатай. Хүмүүжэн үдэжэ ялхан хүн эрдэм мэдээсээ үргэдхэхэ, шадмар бэрхэдэ хураха бшуу.

Мүнөө үедэ муульн долооно заган барншад олошоронхой. Тэднэр ангиушад ба заганашадэй бүлгэмнөө заагагүй тусхай зүбшөөлтэй байха ёготой. Тэрэинээ гадуур хилмэ, омонл заган тухэрээн жэлэй туршда барилга хойргидоно. Мүн лэ гула, харан, зэбэн заган барилга апрелин 25-наа июнийн 25 болотор хойргидонхой. Сүүдхын туршда нээг хүн 5 килограмма дээшэ заган барнха эрхэгүй. Заган барилга эдэ бүхэ туримүүддэ эбэлгэтэй заган хамгаалгын органоудай түлөөлгөгшэд дары хэмжээ абаха зэргэтэй. Нэн түрүн заган хулгайгаар олошорилтон хүнэй нэрэ обог, хаана ажануудад, ажалладагын сүм тодорхойлогдохо ёготой. Тэрэшэлэн заган хуули бусаар агналгын бүхэ зэр зэмсэг, гүльмэ, гүбшуур, хахуули, урха, онсого, унан дээгүүр тамгалгын бусдые хэрэгсэл хураан абадаг юм. Хоригдонон газарта заган агнажа байхан гү, али хуули

дурхойлогдонхой участогууд бин. Барганаанай райондо Байгалай эрье зүбшуулан хоёр участок бин. Холонян гэдэн мурьсээ Глинскийн заганай пункт хүртээр, Максимиха тосхонхоо саадны оршодог Бученково мурьсээ Духовая гэдэн горхон хүртээр эдэ участогууд үргэлжэлнэ. Прибайкалийн райондо Гремячск тосхонхоо Белокменка горхон хүртээрэй участок байгуулагданхай. Кабанский райондо мүн лэ Байгалай эрьсэр 7 участок оршоно.

Хуули бусаар заган барнхан хүнээ ямар яла тохоогдонб гэбэл, нгээ ололин түлөө 10 түхэрэг, нггэ тулын түлөө 50 түхэрэг, хилмын осетрэй түлөө 100 түхэрэг яла түлэгдэхэ байна.

Гэхэтэй хамта заган агналга бүхэн байгалайн баялгита гамтайгаар хандажа хураха уялгатай. Уянай эрьдэд тэрэ амарх, сэнгэхэнээ гадна бэе мэхабдаа хатуужуулан номин, байгалайн үзэгдэн ажанлана, тэрэнтэй нилгэ холбоотой байнаа мээрнэ. Тингэжэл тэрэ гол горхондох, нуур сөөрэмдээ заган агналгын бүхэ дүрм барнмталан, заган хамгаалха, олошоруулха хэрэгтэ өөрнөөр хубитые оруулаха зэргэтэй.

Н. КЛИШКО, «Байкальскэ» управленин заганай байлг хамгаалха талаар табагай начальник.

ШЭНЖЭЛХЭ ЗОРИЛГОТГООР

Хотын эдир натуралистуудай станцида аналгай халуун хаа түлэг дундаа оробо. Хотын хургуулинуудай хурагшад энэ эржээ, үйлдэбрийн практикка гарна. Овоц тариха, модо хуулаха, харууналха хүдэлмэрид тэрэнэ сэгнээгүй туйлаамжа үзүүднэ. Илангаяа 6-дахы, 10-дахы, 47-дохы, 38-дахы хургуулинуудай хурагшад туршалгын участогууд дээрэ найнаар хүдэлнэ.

Улаан-Удэ хотодо эхилхэн түгээхэлэй нааданда районууд соогоо түрүү хуури эзэлхэн команданууд эрээ. Үнгэрэгшэ жэлэй нааданда илажа гаранан Улаан-Удын 14-дэхы хургуулиин команд нааданай Улаан туг үргэбэ.

ВЛКСМ-эй обкомой секретарь Виктор Булдаев, гэгээрэлэй министрэй орголго З. А. Пирогова, ДОСААФ-ай обкомой түрүүлэгшэ А. П. Коржев бусад түгээхэ

Хургагшад дунда хүүлэй үедэ үнгэргэгдэхэ «Зарница», «Орленок» гэжн сэрэг-спортна нааданда дунда хургуулинуудай 9-дэхы классуудай, ГПТУ-гай хурагшад хабаадалсаа. Нааданай программада спортын олон тоото мурьсеонүүд оруулагдажа, сугларгагшадэй эхэ номхорлол татаа.

Улаан-Удэ хотодо эхилхэн түгээхэлэй нааданда районууд соогоо түрүү хуури эзэлхэн команданууд эрээ. Үнгэрэгшэ жэлэй нааданда илажа гаранан Улаан-Удын 14-дэхы хургуулиин команд нааданай Улаан туг үргэбэ.

ВЛКСМ-эй обкомой секретарь Виктор Булдаев, гэгээрэлэй министрэй орголго З. А. Пирогова, ДОСААФ-ай обкомой түрүүлэгшэ А. П. Коржев бусад түгээхэ

Хургагшад дунда хүүлэй үедэ үнгэргэгдэхэ «Зарница», «Орленок» гэжн сэрэг-спортна нааданда дунда хургуулинуудай 9-дэхы классуудай, ГПТУ-гай хурагшад хабаадалсаа. Нааданай программада спортын олон тоото мурьсеонүүд оруулагдажа, сугларгагшадэй эхэ номхорлол татаа.

ХУРАГШАДАЙ ТУЙЛАЛТА

Хурагшад команданаара, өөр хоорондоо түрүү хуури эзэлхэн түлөө дүрбэн үдэрэй туршда мурьсээбэ. Дун гаргагада, Улаан-Удын 14-дэхы, 18-дахы, Хурмаханай районий Гааргын, Хорин районий хоёрдох, Советскэ районий хоёрдох индэрнал хургуулиин команданууд түрүүшын хуури эзэлхэн байба. Тингээ Хяаттын, Сэлэнгийн, Мухар-Шабэрэй районуудай хурагшад бэлдэдэй муулай байгаа гэжэ тэмдэглэлтэй.

Хурагшад команданаара, өөр хоорондоо түрүү хуури эзэлхэн түлөө дүрбэн үдэрэй туршда мурьсээбэ. Дун гаргагада, Улаан-Удын 14-дэхы, 18-дахы, Хурмаханай районий Гааргын, Хорин районий хоёрдох, Советскэ районий хоёрдох индэрнал хургуулиин команданууд түрүүшын хуури эзэлхэн байба. Тингээ Хяаттын, Сэлэнгийн, Мухар-Шабэрэй районуудай хурагшад бэлдэдэй муулай байгаа гэжэ тэмдэглэлтэй.

БАЛБАНУУЛАН УРГУУЛХЫН ТУЛА

Улаан-Удын үр-жэмээсэй станциин хүдэлмэрилгэгшэд жэмээтэ модо бөөгүүддэ хуулаха хүдэлмээрэ дурбээбэ. Тус станци шэнэ участок дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ хэмжэ, шасарганын бөөгүүддэ олоор хуулахан юм. Олон жэлэй сээсүүд мүнөө жэл буршые олоор таригдаа. Тольнаанай 5 сорт, гладионусай 45 сорт туршагдахаар таригданхай. Хотын промышленна предпринимүүдэй, онсолон хэлэбэл, «Теплоприбор» заводой, авиационно заводой, нарын сэмбын комбинадай коллективүүд сээсгэй үрнээ худалдажа абаа. Сээсгэй үрнээ худалдан абаха дуратайшуул станцидамнай ходо ержэл байдаг.

Улаан-Удын үр-жэмээсэй станциин хүдэлмэрилгэгшэд жэмээтэ модо бөөгүүддэ хуулаха хүдэлмээрэ дурбээбэ. Тус станци шэнэ участок дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ хэмжэ, шасарганын бөөгүүддэ олоор хуулахан юм. Олон жэлэй сээсүүд мүнөө жэл буршые олоор таригдаа. Тольнаанай 5 сорт, гладионусай 45 сорт туршагдахаар таригданхай. Хотын промышленна предпринимүүдэй, онсолон хэлэбэл, «Теплоприбор» заводой, авиационно заводой, нарын сэмбын комбинадай коллективүүд сээсгэй үрнээ худалдажа абаа. Сээсгэй үрнээ худалдан абаха дуратайшуул станцидамнай ходо ержэл байдаг.

Станциин хүдэлмэрилгэгшэд республикын районуудта ошоно, тосхон хууриинүүддэ ногооруулхада эдэбхитэй хабаадалсаг. Жэшээлхэдэ, Барганаанай районий Карл Марксын нэрэмжээтэ,

Хурамханай районий Лениней нэрэмжээтэ колхозуудай үйлсэл, хургуулиин хүүдэлэй саалай заагагзуу наачна үлдэмэрилгэгшэдэй хүтэлбэри дор мөөгүүддэ хуулагдаа. Шасарганын Пригородной, Омской совхозууд Каркын районий Карл Марксын нэрэмжээтэ колхоздо ногооруулгын хүдэлмэри ябуулагдаа.

Тэрэшэлэн модо бөөгүүддэ элдэб жэмжэ хорхой шумуулнаа аршалхын тэрэггылэмжын хүдэлмэри сэг үрнээ ябуулабади. Харин хоротоной бин жэмжэ, модо бөөгүүддэ наба, намаа тэжээ эхилээ наань, нитрофен, мурфос гэжэ мэтэ бодосууды хэрэгсэл хууданабади. Үр-жэмээтэ модоо ябаруулан ургуулахын тула нилээд өоролдогто гаргадана гэшэ.

С. ВАУЛНА, станциин хүдэлмэрилгэгшэ.

Станциин хүдэлмэрилгэгшэд республикын районуудта ошоно, тосхон хууриинүүддэ ногооруулхада эдэбхитэй хабаадалсаг. Жэшээлхэдэ, Барганаанай районий Карл Марксын нэрэмжээтэ,

Хурамханай районий Лениней нэрэмжээтэ колхозуудай үйлсэл, хургуулиин хүүдэлэй саалай заагагзуу наачна үлдэмэрилгэгшэдэй хүтэлбэри дор мөөгүүддэ хуулагдаа. Шасарганын Пригородной, Омской совхозууд Каркын районий Карл Марксын нэрэмжээтэ колхоздо ногооруулгын хүдэлмэри ябуулагдаа.

Тэрэшэлэн модо бөөгүүддэ элдэб жэмжэ хорхой шумуулнаа аршалхын тэрэггылэмжын хүдэлмэри сэг үрнээ ябуулабади. Харин хоротоной бин жэмжэ, модо бөөгүүддэ наба, намаа тэжээ эхилээ наань, нитрофен, мурфос гэжэ мэтэ бодосууды хэрэгсэл хууданабади. Үр-жэмээтэ модоо ябаруулан ургуулахын тула нилээд өоролдогто гаргадана гэшэ.

С. ВАУЛНА, станциин хүдэлмэрилгэгшэ.